



BIULETYN

PRACOWNIA
REGIONALNA



1.09.2009

NSZZ "SOLIDARNOŚĆ" ZIEMIA RADOMSKA **697**

29 LAT



Solidarności



KOLEJNY NUMER „BIULETYNU” UKAZE SIĘ 22 WRZEŚNIA



Z REGIONU

65. Rocznica wybuchu Powstania Warszawskiego

Radom 2009-08-01

Delegacja Zarządu Regionu NSZZ „Solidarność” wraz z pocztami sztandarowymi: ZR – w składzie Andrzej Wójcicki, Wiesław Rychter, Tadeusz Gieźgało; ZTE – w składzie Kazimierz Staszewski, Jerzy Krzysztof Kaczkowski, Józef Mitak; TTK Szydłowiec – w składzie Czesław Stefański, Tomasz Głuch; uczestniczyła 1 sierpnia w obchodach 65. rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego, które odbyły się w Radomskiej Katedrze.

Rocznica Bitwy Warszawskiej

Radom 2009-08-15

Delegacja Zarządu Regionu NSZZ „Solidarność” wraz z pocztami sztandarowymi uczestniczyła 15 sierpnia w obchodach Dnia Wojska Polskiego - zwycięstwa nad bolszewikami w Bitwie Warszawskiej 1920 r.

Nasz Region reprezentowała delegacja w składzie: Krzysztof Kośła, Jerzy Krzysztof Kaczkowski, która po mszy św. w Kościele Garnizonowym złożyła kwiaty na płycie Nieznanego Żołnierza oraz pocztę sztandarową – ZR, w składzie: Wiesław Rychter, Krzysztof Kośła, Kazimierz Staszewski, oraz ZNTK, w składzie: Bogdan Masiarz, Paweł Karasiński, Jerzy Krzysztof Kaczkowski.

Rocznica śmierci ks. Romana Kotlarza

Konięmoty 2009-08-23

Delegacja Zarządu Regionu NSZZ „Solidarność”, wraz z pocztami sztandarowymi w składzie Wiesław Rychter, Tadeusz Gieźgało, Bogdan Masiarz, uczestniczyła w obchodach 33. rocznicy śmierci ks. Romana Kotlarza.

Uroczystości odbyły się 23 sierpnia w Konięmotach.

Po różańcu w intencji bezrobotnych i uroczystej mszy św. członek ZR Wiesław Wabik złożył kwiaty pod pomnikiem ks. Romana w Konięmotach oraz na jego grobie na tamtejszym cmentarzu.

XXVII Ogólnopolska Pielgrzymka Ludzi Pracy ZAPROSZENIE

Zarząd Regionu NSZZ „Solidarność” Ziemia Radomska organizuje wyjazd autokarowy na XXVII Ogólnopolską Pielgrzymkę Ludzi Pracy na Jasną Górę

19-20 września 2009 r.

Koszt wyjazdu 40 zł/os. Pocztę sztandarową nieodpłatnie.

Zapisy w sekretariacie ZR osobiście lub telefonicznie 0483623804/0483625161

Wyjazd: 19.09 o godz. 13.00 z parkingu ZR.

Powrót: 20.09 około godz. 20.00.

Radomskie „Społem” ma 140 lat!

„Społem” Powszechna Spółdzielnia Spożywców w Radomiu świętuje 140-lecie działalności. To jedna z najdłuższych działających i przyjazna dla związkowców z „Solidarności” radomskich instytucji.

W latach 1869-1870 powstały na ziemiach polskich trzy pierwsze stowarzyszenia spożywcze: „Merkury” w Warszawie, „Zgoda” w Płocku i „Oszczędność” w Radomiu. Statut Stowarzyszenia Spożywczego „Oszczędność” został zatwierdzony 13.VIII.1869 r. przez Ministra Spraw Wewnętrznych Rosji w Petersburgu.

Pierwszy sklep należący do Stowarzyszenia „Oszczędność” mieścił się w domu Michalskiego (obecny sklep „Kasia” przy ul. Żeromskiego 4), a od 1901 roku został przeniesiony do domu Golczewskiego (obecnie ul. Żeromskiego 33 róg ul. Focha). Drugi sklep został zlokalizowany w przemysłowej, peryferyjnej dzielnicy robotniczej przy ul. Nowy Świat (obecnie ul. Limanowskiego).

Spółdzielnia przetrwała zarówno pierwszą i drugą wojnę światową, przeżyła także liczne zmiany organizacyjne. W 1953 r. utworzono w ramach PSS samodzielne oddziały. Następnie w 1960 r. dokonano ich połączenia. W 1966 r. utworzono „Społem” Wojewódzką Spółdzielnię Spożywców w Kielcach, w skład której weszły

(cd. na str. 3)



Stanisławowi Flisowi

najserdeczniejsze wyrazy współczucia
z powodu śmierci

OJCA

składają

Zdzisław Maszkiewicz

Przewodniczący Zarządu Regionu
NSZZ „Solidarność” Ziemia Radomska
Zarząd Regionu
NSZZ „Solidarność” Ziemia Radomska



Wojciechowi Dziółce

najserdeczniejsze wyrazy współczucia
z powodu śmierci

żony Elżbiety

składają

Zdzisław Maszkiewicz

Przewodniczący Zarządu Regionu
NSZZ „Solidarność” Ziemia Radomska
Zarząd Regionu
NSZZ „Solidarność” Ziemia Radomska

Spółem
PSS Radom

1869

140 cen na
140 - lecie



1869-2009



(cd. ze str. 2)

wszystkie działające na terenie ówczesnego województwa kieleckiego spółdzielnie spożywców. Była to akcja ogólnokrajowa.

W 1975 r. został wprowadzony nowy podział administracyjny. Ilość województw z 17-tu zwiększono do 49. W ten sposób Radom stał się województwem, w którym zaczęła działać po podziale WSS Kielce – Wojewódzka Spółdzielnia Spożywców w Radomiu. W 1983 r. nastąpił podział WSS Radom, w wyniku którego powołane zostały do życia 3 samodzielne spółdzielnie spożywców w Radomiu, Grójcu i Pionkach. Od 1.08.1983 r. spółdzielnia działa ponownie pod nazwą „Społem” Powszechna Spółdzielnia Spożywców w Radomiu. – Te 140 lat to bardzo poważny dorobek – mówi Cezary Rolnik, prezes radomskiego „Społem”. – Zawsze pracowaliśmy dla dobra lokalnej społeczności – mieszkańców Radomia i to nie tylko zaopatrując ich w niezbędne towary, nawet w najtrudniejszych dla handlu czasach, ale i budując zręby radomskiej przedsiębiorczości. Teraz to doceniono.

140-lecie radomska „Społem” świętowała w nietypowy sposób. 13 sierpnia był swoistym „dniem klienta”. Zamiast hucznych obchodów każdy z klientów, który tego dnia dokonał zakupów w spółemowskich sklepach, dostał drobny upominek. Następnego dnia na skromnej uroczystości na spółdzielnianej świetlicy prezydent Radomia odznaczył 30 członków i pracowników spółdzielni medalami za zasługi dla miasta, a samą spółdzielnię „Społem” medalem „Bene Merentis Civitas Radomiensis”. – Nie żyjemy przeszłością, choć



Prezes Cezary Rolnik
z medalem „Bene Merentis”

wielokrotnie „dostawaliśmy baty” – dodaje Cezary Rolnik. – Otworzyliśmy właśnie nowy sklep na ulicy Kelles Krauza, wyremontowaliśmy i unowocześniliśmy pozostałe placówki. A to wszystko z własnych, wypracowanych funduszy. Teraz przymierzamy się do przekształcenia DH „Sezam” w nowoczesną galerię handlową. To wyśmiał, nie kaprys – musimy przecież konkurować z zagranicznymi sieciowymi potentatami handlowymi.

Związkowcy ze spółemowskiej „Solidarności” uważają swoją firmę za „przyjazną”. – Wszystko odbywa się w drodze konsultacji ze związkiem. Place nie stoją w miejscu. Mamy przedstawiciela w Radzie Nadzorczej. – mówi Jacek Kołodziejski, Przewodniczący KZ w PSS „Społem”. – Kryzys w PSS już był. Teraz ten nowy nam nie jest straszny, bo jesteśmy zahartowani - i nasza firma, i Związek.

Jacek Kołodziejski, Przewodniczący KZ w PSS „Społem”



**Z żalem zawiadamiamy,
że 9.07.2009 r. odeszła od nas na zawsze
Teresa Żurawska
koleżanka-związkowiec, członek TKK Pionki,
członek KZ w ZOZ w Pionkach
cześć jej pamięci !!!**

**Zdzisław Maszkiewicz
Przewodniczący Zarządu Regionu
NSZZ „Solidarność” Ziemia Radomska
Zarząd Regionu
NSZZ „Solidarność” Ziemia Radomska
KZ w ZOZ w Pionkach**



Z żałobnej karty:

Jacek Gąsiorowski

1956-2009

3 sierpnia br. zmarł Jacek Gąsiorowski, przewodniczący organizacji związkowej NSZZ „Solidarność” w Hucie Warszawa, przewodniczący Regionu Mazowsze NSZZ „Solidarność” w latach 1998–2003 oraz wieloletni członek Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”.

Jacek Gąsiorowski był prawdziwym przyjacielem Regionu Ziemia Radomska NSZZ „Solidarność”. To między innymi dzięki jego postawie zostały zablokowane plany likwidacji mniejszych Regionów naszego Związku. Jacek był zawsze temu przeciwny, uważając, że „Solidarność” powinna być jak najbliżej pracowników i małe regiony spełniają właśnie takie związkowe zadanie.

Uroczystości pogrzebowe odbyły się 6 sierpnia br. w Kościele pw. św. Stanisława Kostki na warszawskim Żoliborzu. Podczas mszy świętej został odczytany list ks. prałata Zygmunta Malackiego, w którym nazwał on Jacka Gąsiorowskiego „związkowcem z krwi i kości, który z wielkim zapałem i zaangażowaniem poświęcił się budowaniu „Solidarności”, budowaniu sprawiedliwego życia”.

W uroczystościach pogrzebowych wziął udział Janusz Śniadek, przewodniczący Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, Maciej Jankowski, zastępca przewodniczącego KK NSZZ „Solidarność”, członkowie Prezydium KK, członkowie Prezydium Regionu Mazowsze NSZZ „Solidarność” z przewodniczącym Andrzejem Kropiwnickim na czele, przewodniczący regionów NSZZ „Solidarność”, Maciej Jankowski, były przewodniczący Regionu Mazowsze, przedstawiciele rządu i samorządów lokalnych, zarząd Huty Arcelor-Mittal oraz wielu związkowców i przyjaciół Jacka Gąsiorowskiego z całej Polski.

Po mszy św. nastąpiło odprowadzenie do grobu na Cmentarzu Wawrzyszewskim.

Pożegnalne słowa nad grobem wygłosili m.in. Janusz Śniadek, Andrzej Kropiwnicki oraz koledzy z pracy i Europejskiej Rady Pracowniczej koncernu Arcelor-Mittal.

– Jacku, przyjacielu drogi, odszedłeś tak szybko! Twoje życie jest bardzo ważnym rozdziałem w historii „Solidarności”. Zawsze mogliśmy na Ciebie liczyć. Zostawiłeś trwały ślad na ziemi, trwały ślad wdzięczności w naszych sercach! – powiedział Janusz Śniadek.

– Jacku, byłeś wspaniałym przyjacielem! Uczyliśmy się od Ciebie wiary i zaangażowania w sens każdego działania na rzecz pracowników. Tę wiarę i zaangażowanie będziemy pielęgnowali i przekazywali dalej! – powiedział Andrzej Kropiwnicki.



Jacek Paweł Gąsiorowski,

ur. 26 VI 1956 w Warszawie. Ukończył Technikum Elektryczno-Mechaniczne Zakładów Radiowych im. Marcina Kasprzaka w Warszawie (1976).

1971-1977 pracownik Zakładów Radiowych im. Marcina Kasprzaka, od 1977 Huty Warszawa (1994-2005 Huta Lucchini Warszawa Sp. z o.o., 2005-2006 Arcelor HW Sp. z o.o., od 2006 Arcelor-Mittal HW Sp. z o.o.).

W VIII 1980 uczestnik strajku w Hucie, w „S” od IX 1980, 13-15 XII 1981 uczestnik strajku w Hucie, spacyfikowanego przez ZOMO. Działacz podziemia, kolporter wydawnictw podziemnych, czynny uczestnik demonstracji, współorganizator pomocy dla represjonowanych i ich rodzin, bliski współpracownik parafii św. Stanisława Kostki w Warszawie, wielokrotnie zatrzymywany i przesłuchiwany.

1989-1991 członek KZ, przewodniczący Komisji ds. Charytatywnych w Hucie; 1991-1994 wiceprzewodniczący KZ, od 1994 przewodniczący MK „S” w HLW. Od 1989 delegat na WZD Regionu Mazowsze, członek ZR, 1998-2003 przewodniczący ZR; 1992-2006 delegat na KZD, 1995-2003 członek KK, 1998-2002 członek Rady Sekcji Krajowej Hutnictwa. 1994-2002 działacz Hutniczego Klubu Sportowego Hutnik Warszawa, od 1996 wiceprezes HKS. Od 1996 współtwórca i przewodniczący Bielańskiej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej. 1997-2001 przewodniczący AWS na Mazowszu.



29 ROCZNICA POWSTANIA NSZZ "SOLIDARNOŚĆ"

Rok 1980 i jego brzemiennie dla Polski wydarzenia były zaskoczeniem dla komunistycznych władz PRL. Społeczeństwo „uspokojone” siłą w 1976 r. i uśpione mirażami gierkowskiego dobrobytu wydawało się niezdolne do jakiegokolwiek masowego zrywu. Tymczasem po raz kolejny w historii PRL z przyczyn czysto ekonomicznych doszło do wstrząsu społecznego, który trwale, ostatecznie podkopał podstawy realnego socjalizmu w Polsce.

Tak jak w przypadku wydarzeń roku 1976 do niepokojów społecznych doszło na skutek złej gospodarki i kierowania finansami państwa przez komunistów. Narastająca inflacja, coraz powszechniejszy brak towarów w sklepach były tylko symptomami socrealistycznego krachu. Fundusze z kredytów zachodnich zużyto na konsumpcję, a nie na przemysłowe inwestycje. Nad komunistycznym rządem zawisło widmo konieczności spłaty tych narastających długów. Bezpośrednim impulsem do fali strajków w lecie 1980 roku było wprowadzenie 1. VII. podwyżki cen niektórych gatunków mięsa i wędlin. Władze wprowadzały podwyżkę świadome grożących niebezpieczeństw. Starły się wybrać dogodny dla siebie termin - na początku okresu urlopowego. By dodatkowo się zabezpieczyć nie podały początkowo faktu podwyżki cen i jej zakresu do publicznej wiadomości.

Taka taktyka nic im nie dała. 1. VII. 1980 r. wybuchły strajki w zakładach „Ursus” (Warszawa), „Autosan” (Sanok), „Ponar” (Tarnów). 2. VII strajkowały „Ursus”, jego filie w Ostrowie Wielkopolskim i Włocławku, Huta Warszawa, „Polmo” (Tczew), Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego (Mielec), pracownicy Rzeszowskiego Kombinatoru Budowlanego zatrudnieni w Dąbrowie Górniczej. Podczas strajków wysuwano głównie żądania zaniechania podwyżki lub podwyższenia płac.

Protesty miały jednak całkiem nowy w realiach PRL charakter. Na trzech wydziałach „Ursusa” powstały Komisje Robotnicze, niezależne od licencjonowanych związków zawodowych reprezentacje pracowników. W kilku zakładach wysunięto żądanie udzielenia strajkującym pisemnej gwarancji bezpieczeństwa. W WSK Świdnik, gdzie strajk wybuchł 9. VII, utworzono Komitet Strajkowy, zaś wśród żądań znalazło się wyrównanie dodatków rodzinnych do poziomu obowiązującego w milicji.

Strajk w Świdniku rozpoczynał nową fazę. W ślad za zakładem usytuowanym niemal na przedmieściach Lublina do 20. VII zastrajkował prawie cały lubelski ośrodek. Strajk powszechny w Lublinie objął kolejarzy, pracowników komunikacji miejskiej i innych służb komunalnych, niemal wszystkie większe czy mniejsze przedsiębiorstwa przemysłowe, budowlane i transportowe. Po raz pierwszy władze zmuszone były do publicznej informacji o strajku. Do Lublina zjechali przedstawiciele władz centralnych, z członkiem Biura Politycznego partii wicepremierem Mieczysławem Jagielskim na czele.

Równocześnie ze strajkiem lubelskim fala strajkowa nadal rozlewała się po kraju. Strajkowały zakłady warszawskie, w tym Fabryka Samochodów Osobowych Żerań, zakłady żyrdowskie, zakłady w mniejszych miejscowościach Lubelszczyzny, Huta Stalowa Wola, kopalnia miedzi w Zagłębiu Lubońsko-Głogowskim i przedsiębiorstwa w innych ośrodkach. Straj-

ki kończyły się po kilku dniach, przeważnie podwyżkami płac i koncesjami ekonomicznymi. Jeśli władze miały nadzieję, że zakończenie strajku lubelskiego ostudzi nastroje, rychło miały się przekonać o jej złudności.

Po zakończeniu 19. VII strajku w Lublinie, a 23. VII w Hucie Stalowa Wola, kolejnym centrum strajkowym stał się Ostrów Wielkopolski. W końcu lipca fala strajkowa coraz silniej obejmowała Dolny Śląsk, a także wkraczała na Wybrzeże Gdańskie. 29 i 30. VII strajkował port w Gdyni. 4. VIII nowym ośrodkiem strajku stała się Łódź. Od 11. VII przez trzy dni strajkowali pracownicy komunikacji miejskiej w Warszawie.

Sierpniowa lawina

Lipiec 1980 r. obnażył całkowite nieprzygotowanie komunistów do reakcji na masowe ruchy społeczne. Wydarzenia w Polsce centralnej i Małopolsce zdezyorientowały i skłóciły komunistów. Władze biernie oczekiwały dalszego biegu wydarzeń, licząc na wyczerpanie się energii strajkowej. We wnętrzu PZPR tworzyło się wiele grup i grupiek, które pragnęły rzucić społeczeństwu jako kozła ofiarnego

całą ekipę Gierka – ratunkiem miał być tak jak w 1970 roku „manewr personalny”.

Kulminacyjnym momentem wydarzeń stał się strajk okupacyjny rozpoczęty 14. VIII w Stoczni Gdańskiej. Bezpośrednią jego przyczyną było zwolnienie z pracy Anny Walentynowicz, działaczki strajkowej z 1970 roku, czynnej w Wolnych Związkach Zawodowych. Niemal natychmiast uformował się komitet strajkowy z działaczem strajkowym 1970 roku i działaczem Wolnych Związków Zawodowych Lechem Wałęsą na czele. Komitet wysunął m.in. żądania przywrócenia do pracy w Stoczni Walentynowicz i Wałęsę, zbudowania pomnika ofiar



grudnia 1970 roku, gwarancji bezpieczeństwa strajkujących, podwyżki płac o 2000 złotych i podwyższenia zasiłków rodzinnych do poziomu przyjętego w milicji. Strajkujący zorganizowali straż robotniczą, zamknęli teren Stoczni i wprowadzili prohibicję. Nieoczekiwanie dyrekcja zgodziła się tylko na trzy pierwsze żądania mimo, że miały one charakter polityczny, a pozostałe dotyczyły spraw ekonomicznych. Stało się tak, gdyż żądania płacowe strajkujących były znacznie wyższe niż podwyżki płac udzielone w poprzednio strajkujących zakładach.

Ostatni urlop Edka

15. VIII strajk na Wybrzeżu Gdańskim rozszerzył się, obejmując pozostałe stocznie, porty, niektóre zakłady przemysłowe i komunikację miejską. W Stoczni Gdańskiej trwały rokowania dyrekcji z komitetem strajkowym. Komuniści ocknęli się i zablokowali łączność Trójmiasta z resztą kraju. Podano publicznie informację o „przerwach w pracy”, bardzo pomniejszając wymiar strajków. Powagę sytuacji podkreślał nagły powrót Gierka z urlopu w Związku Radzieckim.

16. VIII dyrekcja Stoczni Gdańskiej zgodziła się na podwyżkę płac o 1500 złotych i wprowadzenie dla stoczników dodatku drożyznianego. Komitet strajkowy większością głosów zdecydował zakończyć strajk. Jednak część stocznio-

(cd. na str. 6)

ców pragnęła kontynuować strajk solidarnościowy z pozostałymi zakładami Wybrzeża. Utworzono Międzyzakładowy Komitet Strajkowy z Wałęsą jako przewodniczącym. MKS postanowił opracować wspólne żądania, w imieniu wszystkich strajkujących prowadzić rozmowy z przedstawicielami władz centralnych i w odpowiedniej sytuacji ogłosić zakończenie strajku na Wybrzeżu Gdańskim. Nowością było to, iż w komunikacie MKS zapowiedział, że nie rozwiąże się po zakończeniu strajku, ale będzie kontrolował realizację uznanych przez władze postulatów i organizował wolne związki zawodowe.

21 na początek

Do MKS zgłosiło początkowo akces 21 zakładów, ale po 2 dniach brało w nim udział już 156 zakładów. MKS wyłonił prezydium, w którym licznie reprezentowani byli działacze Wolnych Związków Zawodowych, m.in. obok Wałęsy i Walentynowicz małżeństwo Joanna i Andrzej Gwiazdowie, Bogdan Lis i Andrzej Kołodziej. 18. VIII delegacja MKS-u złożyła wojewodzie gdańskiemu listę 21 postulatów. Pierwszy z nich brzmiał: "Akceptacja niezależnych od partii i pracodawców wolnych związków zawodowych, wynikająca z ratyfikowanej przez PRL Konwencji nr 87 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej wolności związkowych". Tegoż 18. VIII, kiedy w Gdańsku złożono "21 żądań", wybuchł strajk w Szczecinie i po kilku godzinach utworzono tam Międzyzakładowy Komitet Strajkowy. Wśród szczecińskich "36 żądań" znalazły się niemal wszystkie postulaty zgłoszone w Gdańsku, - a na czołowym miejscu prawo do tworzenia wolnych związków zawodowych.

18. VIII wieczorem Gierek w przemówieniu telewizyjnym odrzucił polityczne postulaty strajkujących na Wybrzeżu, a szczególnie żądanie utworzenia wolnych związków zawodowych. Jedyną uznaną reprezentacją pracowników miały pozostać oficjalne związki zawodowe pod kierownictwem Centralnej Rady Związków Zawodowych. Podjęto jednocześnie decyzję wysłania do Gdańska komisji rządowej z wicepremierem Pyką na czele dla prowadzenia rokowań z poszczególnymi strajkującymi zakładami. Rozmowy takie rozpoczęły się w Gdańsku 19. VIII z pominięciem MKS-u. Do delegacji tych zakładów, które zgodziły się na odrębne pertraktacje, włączono przedstawicieli dyrekcji, partii i licencjonowanych związków zawodowych.

20. VIII gdański MKS, do którego należały już 304 zakłady, wezwał do przewzięcia pertraktacji między poszczególnymi delegacjami a komisją Pyki. Stanowisko MKS-u spotkało się z powszechnym poparciem.

W Szczecinie 19. VIII strajk miał już charakter powszechny. Następnej nocy władze zapowiedziały przyjazd komisji rządowej. 19. VIII wybuchł strajk powszechny w Elblągu i powstał tam MKS. Od 19. VIII rozpoczęły się krótkotrwałe strajki wydziałów w Hucie im. Lenina w Krakowie. Strajkowały też poszczególne wielkie zakłady w różnych ośrodkach.

20. VIII poparły żądania strajkujących robotników Komitety Samoobrony Chłopskiej Ziemi Grójeckiej i Rzeszowskiej, Niezależny Związek Zawodowy Rolników i redakcje niezależnych pism chłopskich. Już przedtem chłopcy regionu gdańskiego przywozili żywność strajkującym w Gdańsku.

21. VIII przybyła do Gdańska nowa komisja rządowa pod przewodnictwem znanego z negocjacji lipcowych w Lublinie - Jagielskiego. Początkowo kontynuował on metodę Pyki, usiłując rozbijać jedność strajkujących i pomijać MKS. Podobnie "pracowała" w Szczecinie komisja rządowa z wicepremierem Barcikowskim. Rozpoczęła ona 21. VIII rozmowy z tamtejszym MKS-em. Podczas dwóch początkowych dni rokowań w Szczecinie Barcikowski odrzucił postulaty polityczne i uzyskał mimo to zgodę MKS-u na powołanie wspólnej komisji, która rozpatrzy żądania ekonomiczne. Usiłował też sugerować w Szczecinie wyraźne różnice między strajkiem szczecińskim a gdańskim.



Wobec fiaska poprzednich prób 23. VIII wieczorem komisja Jagielskiego zdecydowała się rozpocząć rozmowy z gdańskim MKS-em. Spotkanie ograniczyło się do przedstawienia stanowiska przez Jagielskiego. Podobnie jak Barcikowski w Szczecinie, odrzucił on żądania polityczne. Uzgodnieniu działań ze strony władz towarzyszyło jednak uzgodnienie żądań między strajkującymi w obu ośrodkach. Za zgodą władz w nocy 23. VIII przybyła do Gdańska delegacja szczecińskiego MKS-u, przeprowadziła rozmowy i uzgodniła, że prawo do tworzenia wolnych związków zawodowych jest głównym postulatem, bez spełnienia którego nie dojdzie do zakończenia strajków. Utworzono też w Gdańsku komisję ekspertów przy MKS-ie. Rola ekspertów okazała się w następnych dniach bardzo poważna. Eksperti ułatwili MKS-owi uniknięcie pułapek, pomagali redagować treść ustaleń w sposób jednoznaczny.

Rozmowy gdańskie podjęto ponownie dopiero 26. VIII, a rozmowy szczecińskie 27. VIII. Zwłoka nie okazała się korzystna dla władz. Od 26. VIII coraz szerzej zaczęła się rozlewać po kraju solidarnościowa fala strajkowa.

26. VIII Jagielski dokonał w rokowaniach gdańskich zasadniczego ustępstwa, proponując powołanie grupy roboczej, która rozważy postulat utworzenia wolnych związków zawodowych. Grupa rozpoczęła natychmiast prace. 28. VIII władze liczyły się już z podpisaniem porozumień.

29. VIII rozpoczęli strajk solidarnościowy górnicy kopalni węgla "Manifest Lipcowy" w Jastrzębiu na Górnym Śląsku.

W ślad za nimi zastrajkowało wiele górnośląskich kopalń, hut i innych zakładów przemysłowych.

29. VIII w nocy uzgodniono tekst porozumienia szczecińskiego i postanowiono podpisać je następnego dnia. Władzom spieszyło się teraz, bowiem treść porozumienia była dla nich łagodniejsza niż postulaty zgłaszane w Gdańsku. Liczyły na to, że zakończenie strajku w Szczecinie zahamuje rozwój ruchu strajkowego innych regionów oraz skłoni do ustępstw gdański MKS.

30. VIII rano w Szczecinie podpisano porozumienie, uzgodniono też podjęcie pracy w poniedziałek 1. IX. 30. VIII rozpoczęła się ostatnia faza rokowań gdańskich. Jagielski wiedział, że musi ustąpić.

Wymógł jednak uwzględnienie w przyszłym porozumieniu sformułowania "o uznaniu kierowniczej roli PZPR w państwie". 31. VIII odbyło się w Gdańsku końcowe spotkanie komisji rządowej i delegacji MKS-u. Jagielski usiłował jeszcze stawiać opór żądaniu natychmiastowego uwolnienia



1. Akceptacja niezależnych od partii i pracodawców wolnych związków zawodowych wynikających z ratyfikowanych przez PRL Konwencji nr 87 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczących wolności związków zawodowych.
2. Zagwarantowanie prawa do strajku oraz bezpieczeństwa strajkującym i osobom wspomagającym.
3. Przestrzegać zagwarantowanej w Konstytucji PRL wolności słowa, druku, publikacji, a tym samym nie represjonować niezależnych wydawnictw oraz udostępnić środki masowego przekazu dla przedstawicieli wszystkich wyznań.
4. Przywrócić do poprzednich praw:
 - a) ludzi zwolnionych z pracy po strajkach w 1970 i 1976 r. studentów wydanych z uczelni za przekonania,
 - b) zwolnić wszystkich więźniów politycznych (w tym Edmunda Zadrożyńskiego, Jana Kozłowskiego, Marka Kozłowskiego),
 - c) znieść represje za przekonania.
5. Podać w środkach masowego przekazu informację o utworzeniu Międzyzakładowego Komitetu Strajkowego oraz publikować jego żądania.
6. Podać realne działania mające na celu wyprowadzenie kraju z sytuacji kryzysowej poprzez:
 - a) podanie do publicznej wiadomości pełnej informacji o sytuacji społeczno-gospodarczej,
 - b) umożliwienie wszystkim środowiskom i warstwom społecznym uczestniczenia w dyskusji nad programem reform.
7. Wypłacić wszystkim pracownikom biorącym udział w strajku wynagrodzenie za okres strajku - jak za urlop wypoczynkowy, z funduszu CRZZ.
8. Podnieść zasadnicze uposażenie każdego pracownika o 2000 zł na miesiąc, jako rekompensatę dotychczasowego wzrostu cen.
9. Zagwarantować automatyczny wzrost płac równoległe do wzrostu cen i spadku wartości pieniądza.
10. Realizować pełne zaopatrzenie rynku wewnętrznego w artykuły żywnościowe, a eksportować tylko nadwyżki.
11. Znieść ceny komercyjne oraz sprzedaż za dewizy w tzw. eksporcie wewnętrznym.
12. Wprowadzić zasady doboru kadry kierowniczej na zasadach kwalifikacji, a nie przynależności partyjnej oraz znieść przywileje MO, SB i aparatu partyjnego poprzez: zrównanie zasiłków rodzinnych, zlikwidowanie specjalnych sprzedaży, itp.
13. Wprowadzić na mięso i jego przetwory kartki bony żywnościowe (do czasu opanowania sytuacji na rynku).
14. Obniżyć wiek emerytalny dla kobiet do 55 lat, a dla mężczyzn do lat 60 lub przepracowanie w PRL 30 lat dla kobiet i 35 lat dla mężczyzn bez względu na wiek.
15. Zrównać renty i emerytury starego portfela do poziomu aktualnie wypłacanych.
16. Poprawić warunki pracy służby zdrowia, co zapewni pełną opiekę medyczną osobom pracującym.
17. Zapewnić odpowiednią ilość miejsc w żłobkach i przedszkolach dla dzieci kobiet pracujących.
18. Wprowadzić urlop macierzyński płatny przez okres trzech lat na wychowanie dziecka.
19. Skrócić czas oczekiwania na mieszkania.
20. Podnieść diety z 40 zł na 100 złotych i dodatek za rozłąkę.
21. Wprowadzić wszystkie soboty wolne od pracy. Pracownikom w ruchu ciągłym i systemie czterobrygadowym brak wolnych sobót zrekompensować zwiększonym wymiarem urlopu wypoczynkowego lub innymi płatnymi dniami wolnymi od pracy.



wodowych, który prowadziłby odpowiednie analizy i przygotowywał ekspertyzy oraz publikował wyniki swych badań.

aresztowanych działaczy opozycyjnych, wedle przedstawionej przez MKS listy. Gdy delegacja strajkowa uzależniła od tego podpisanie porozumienia, cofnął się i w oficjalnym oświadczeniu zagwarantował zwolnienie następnego dnia. Po południu protokół paraflowano, zaś wieczorem uroczyste podpisano. Scenę podpisania pokazała wieczorem telewizja.

Wywalczone w Gdańsku punkty szły o wiele dalej od tekstu szczecińskiego. A szczególnie ten: "Działalność Związków Zawodowych w PRL nie spełniła nadziei i oczekiwań pracowników. Uznaje się za celowe powołanie nowych, samorządnych związków zawodowych, które byłyby autentycznym reprezentantem klasy pracującej". Dalej przyjmowano zasadę "wielości reprezentacji związkowych i pracowniczych". Zapowiadano odpowiednie zmiany w ustawodawstwie. MKS stawał się Komitetem Założycielskim nowych związków, zaś rząd zobowiązał się do stworzenia warunków ich rejestracji poza rejestrem oficjalnej Centralnej Rady Związków Zawodowych.

Władze przyznawały nowym związkom prawo opiniowania kluczowych decyzji społeczno-gospodarczych, jak zasad podziału dochodu narodowego oraz wynagradzania i polityki płac, wieloletnich planów gospodarczych, kierunków inwestycji i zmian cen. MKS miał powołać ośrodek prac społeczno-za-

Nowe związki posiadałyby własne wydawnictwa. Władze zapewniały też udział przedstawicieli nowych związków w opracowaniu ustawy o związkach zawodowych.

Uznawano prawo do strajku i jego uwzględnienie „w ustawie o związkach zawodowych”. Rząd wnieść miał do sejmu w ciągu trzech miesięcy projekt ustawy ograniczającej cenzurę. Padła też obietnica niedzielnej transmisji mszy św. przez radio.

Zadbano też o przywrócenie do pracy osób zwolnionych za udział w strajkach 1970 i 1976 roku. Taka procedura dotyczyła też usuniętych z uczelni studentów. Władze zobowiązały się bez zastrzeżeń do „pełnego przestrzegania swobody wyrażania przekonań w życiu publicznym i zawodowym”. Uznano też zasadę doboru kadr kierowniczych wedle kwalifikacji i kompetencji, niezależnie od przynależności partyjnej.

Po podpisaniu porozumienia gdańskiego do rozwiązania pozostały tylko problemy górnośląskie. 3. IX podpisano w kopalni "Manifest Lipcowy" w Jastrzębiu kolejne porozumienie między delegacją rządową a Międzyzakładową Komisją Robotniczą.

(ppp)

Autorem zdjęć z 1980 r. wykorzystanych w tekście jest Erazm Ciołek.

ilu ludzi
tyle planów...

Pomożemy
je zrealizować

W Opolskiej SKOK
pożyczki
do 60 000 zł.



Zapraszamy do naszych oddziałów
Radom ul. Tochtermana 1 tel. 048 340-03-83
Radom ul. Krychnowicka 1 tel. 048 332-90-17
Radom ul. Aleksandrowicza 5 tel. 048 333-09-15

www.oskok.pl

infolinia 0801 311 011

Pielgrzymka

Zarząd Regionu NSZZ „Solidarność” Ziemia Radomska informuje, że 14-19 października 2009 r. organizowana będzie pielgrzymka do Rzymu w rocznicę wyboru papieża Jana Pawła II. Zapisy w sekretariacie ZR.

CENA : 560 zł/osoba + 100 EUR/ osoba
Uwaga! Bilety wstępu do zwiedzanych obiektów płatne we własnym zakresie / ok.35 EUR/osoba - Muzea Watykańskie, tramwaj wodny w Wenecji, przejazd metrem w Rzymie, opłata za przewodnika po Rzymie

W przypadku zwyżki kursu EUR cena imprezy ulegnie zmianie.

Program pielgrzymki publikowaliśmy w poprzednich numerach „Biuletynu”.

KONKURS

z okazji rocznicy Święta Niepodległości 11 Listopada

Prezydent Miasta Radomia, Kuratorium Oświaty, Zarząd Regionu Ziemia Radomska NSZZ „Solidarność” i Regionalna Sekcja Oświaty NSZZ „Solidarność” w Radomiu zapraszają dzieci, młodzież szkolną oraz placówki oświatowe z Miasta Radomia i Regionu Radomskiego do udziału w I Konkursie plastycznym

- Mój dom
- Moje miasto
- Moja Ojczyzna

Zasady Konkursu

1. Konkurs rozpoczął się 4.06.2009 r.

2. Prace będą oceniane w kategoriach przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych, ośrodków specjalnych i ośrodków kultury.

Z jednej placówki w danej kategorii można przesłać maksymalnie 5 prac. Format i technika prac dowolna.

3. Prace przyjmowane będą do 19.10.2009r. w Zarządzie Regionu Ziemia Radomska NSZZ „Solidarność”, 26-600 Radom, ul. Traugutta 52.

4. Wyniki konkursu ukażą się na stronach internetowych, w gazetach lokalnych oraz Biuletynie Zarządu Regionu Ziemia Radomska NSZZ „Solidarność”.

6. Finał konkursu odbędzie się 11 listopada 2009r. o godz. 12.00 w Resursie Obywatelskiej w Radomiu.

W imieniu organizatorów osobą odpowiedzialną za organizację Konkursu jest Jerzy Krzysztof Kaczkowski, tel. kontaktowy: 0602 304 911, (048) 36-238-04

Zarząd Regionu Ziemia Radomska
NSZZ „Solidarność”

Region NSZZ „Solidarność” Ziemia Radomska

Adresy i telefony:

Zarząd Regionu NSZZ „Solidarność” Ziemia Radomska
26-600 Radom ul. Traugutta 52

e-mail: solidar1@radom.net solidar2@radom.net

solidar3@radom.net

telefony: centrala/sekretariat ZR – 0483623804 tel./fax

centrala – 0483623643 04836251-61 centrala

sekretariat - wew. 21

sekretariat/fax - wew. 22

przew. Zdzisław Maszkiewicz - wew. 23

wiceprzew. Zb. Dziubasik - wew. 24

Administracja/Zespół Szkoleń - wew. 25

sala szkoleń - wew. 26

Zespół Promocji i Rozwoju/Kasa - wew. 27

Zespół prawa pracy/Interwencji - wew. 28

Redakcja „Biuletynu” - wew. 29

Księgowość - wew. 30

Sekcje i Komisje Branżowe - wew. 31

Biurowo Terenowe ZR - TKK Lipsko

27-300 Lipsko ul. Partyzantów 5

– szef biura: Wojciech Dziółko tel.: 0483780260

Biurowo Terenowe ZR - TKK Szydłowiec

26-500 Szydłowiec ul. Kilińskiego 2

– szef biura: Czesław Stefański tel.: 0486174656

Biurowo Terenowe ZR - TKK Warka

05-660 Warka ul. Długa 51a – szef biura: Jan Skowroński

Biurowo Terenowe ZR - TKK Zwoleń

26-700 Zwoleń ul. Puławska 2 - szef biura: Tadeusz Wach

Biurowo Terenowe ZR - TKK Pionki

26-670 Pionki ul. Sienkiewicza 40

–szef biura: Zdzisław Maszkiewicz tel.:0483848280

Biurowo Terenowe ZR - TKK Grójec

05-600 Grójec ul. Piłsudskiego - GOK

–szef biura: Artur Moskal tel.:0603120573

Biuletyn

INFORMACYJNY
NSZZ „Solidarność” Ziemia Radomska
Radom 26-600, ul. Traugutta 52

e-mail: solidar2@radom.net

Redakcja, tłł skład: Paweł Podlipniak (ppp)
egzemplarz bezpłatny

Numer 697 zamknięto 26.08.2009

Nasze konto: Zarząd Regionu NSZZ „Solidarność” Ziemia Radomska PEKAO
S.A. II O/Radom 23124032591111000030031542